

Provinciehuis

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

T 070 - 441 66 11

www.zuid-holland.nl/contact**Datum**

16 december 2025

Ons kenmerk

PZH-2025-884807087

DOS-2023-0003156

Bijlagen

1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Programmaplan 2026 programma Informatietransitie (2023-2028)

Geachte Statenleden,

Gedeputeerde Staten hebben het programmaplan 2026 van het programma Informatietransitie (2023-2028) vastgesteld en het programmaplan wordt u hierbij aangeboden.

Programmaplan 2026

Het programma Informatietransitie realiseert een toekomstbestendige data- & informatiebasis. De Informatietransitie wordt gerealiseerd in de periode 2023 – 2028. Het programmaplan 2026 is het plan dat de uitvoering van de Informatietransitie voor dit lopende jaar gedetailleerd beschrijft, in samenhang met een meer globale beschrijving van de resultaten voor de komende jaren. Dit programmaplan zal ieder jaar worden geactualiseerd. Waarbij de planning voor het betreffende jaar meer wordt gedetailleerd. Dit omdat de complexiteit van de programmarealisatie maakt dat niet nu voor de gehele programmaperiode een blauwdruk planning kan worden opgesteld.

Het vorige programmaplan 2025 is in mei door GS vastgesteld. Dit was gedurende het lopende jaar om de uitkomsten van de review van december 2024 mee te kunnen nemen. Zoals toen benoemd was dat eenmalig en is het plan voor het komende jaar nu vóór het begin van het komende jaar vastgesteld. Zoals afgesproken bij de review van 2024 wordt in het 2e kwartaal van 2026 opnieuw een externe review op het programma en de voortgang daarvan uitgevoerd. De resultaten daarvan worden verwerkt in het plan voor 2027 dat eind 2026 aan GS en PS wordt aangeboden.

Het tempo waarin het programma haar resultaten kan bereiken is sterk afhankelijk van het verandervermogen van de organisatie. Het verandervermogen van de organisatie en haar medewerkers is in 2026 het belangrijkste risico voor de uitvoering van de Informatietransitie. De medewerkers van de provincie hebben te maken met een aantal ingrijpende veranderingen in de organisatie en de wijze van sturen. In dit opzicht is de Informatietransitie één van de veranderingen die dringend om aandacht vraagt van medewerkers, management en directie.

Context

De toenemende complexiteit van maatschappelijke opgaven in de provincie (zeker ook in Zuid-Holland met haar grote bevolkingsdichtheid en bedrijvigheid) vraagt om netwerkend werken met alle belanghebbende partners. Waarbij een stevige informatiebasis hét verschil kan maken voor alle partijen, en waarmee de provincie haar rol in het netwerk optimaal kan invullen.

Op dit moment echter:

- Zijn de ICT en data faciliteiten voor optimaal, gestructureerd en veilig samenwerken binnen én buiten de provincie-organisatie beperkt.
- Zijn de kaders en richtlijnen voor een samenhangende data & informatiebasis, nu én in de toekomst, beperkt.
- Wordt er onvoldoende rekening gehouden (by design) met de levenscyclus van informatie en de wettelijke verplichtingen die er gelden rond privacy, openbaarheid en archivering (Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), Wet open overheid (WOO) en Archiefwet). En is er daardoor ook een opschoningsslag nodig van de data & informatieverzameling.

Daarom wordt gewerkt aan:

- Een vernieuwing van de samenwerkingsomgeving. Van een ongestructureerde werkomgeving met iDMS, OneDrive, SharePoint en Teams en dergelijke, naar een toekomstbestendige, gestructureerde Microsoft 365 (M365) omgeving onder architectuur, die naadloos aansluit bij de OGO-organisatie inrichting en de noodzakelijke wenbaarheid van de organisatie faciliteert. Het iDMS is het 18 jaar oude integrale Document Management Systeem inclusief workflow functionaliteit. Bij de vervanging van het gedateerde iDMS wordt de workflow functionaliteit in andere technologie gerealiseerd.

Het is belangrijk om te melden dat we nu nog gebruik blijven maken van Amerikaanse Microsoft software omdat er nog geen volwaardig Europees alternatief voorhanden is waarbij we niet onacceptabel moeten inleveren op systeemintegratie en technische beveiliging. We blijven actief in de gaten houden, ook in interprovinciaal verband en in contact met het Rijk, wanneer een geschikt Europees alternatief beschikbaar is zodat we op termijn kunnen overstappen naar een Europese aanbieder. De stappen die hierbij worden gezet in het kader van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) zijn hier belangrijk bij. Vanuit de provincie leveren we actief en intensief inspanning om de NDS tot een succes te maken. Het vraagstuk van digitale autonomie is ook aangekaart bij de behandeling van programma Informatietransitie in de commissievergadering Bestuur, Maatschappij en Middelen van 26 november 2025. Daar is afgesproken dat voor onder meer dit onderwerp een technische sessie georganiseerd gaat worden. Inmiddels is in samenspraak met de griffie deze sessie gepland op 4 maart 2026.

- Een vernieuwing van de werkwijze waarbij met onder andere de tools vanuit de M365 omgeving voor het delen van informatie een betere invulling wordt gegeven aan het samenwerken tussen de medewerkers onderling, én een betere en veilige invulling aan het samenwerken met partijen buiten de provincie-organisatie. Concreet gaat dit om tools voor 1) project sites, 2) team sites en 3) kennisbanken voor gestructureerd informatiedelen en (samen)werken. In nadrukkelijk samenspel met de domeinen gaat hier een invulling aan worden gegeven die past bij het (net)werken, én bij de inhoudelijke rol van de collega's.

In de eerder genoemde commissievergadering van 26 november 2025 is ook gevraagd naar de ondersteuning van statenleden bij de implementatie van de Informatietransitie. Vanzelfsprekend zal de instructie en begeleiding die nu voor de provinciemedewerkers wordt vormgegeven ook beschikbaar worden gesteld aan statenleden en hun staf.

- Om meer datagericht te gaan werken wordt invulling gegeven aan een data-architectuur met spelregels en kwaliteitsnormen waarop gestuurd gaat worden door een databoard/-dataoffice. Met daarnaast ook aandacht voor de organisatiebrede sturing in het informatie- en datadomein (I-governance en I-control). De inzet van moderne technologie ontsluit en integreert het datakapitaal van de provincie en haar partners.

De uitvoering van de Informatietransitie, waaronder de vervanging van het iDMS, is een belangrijke hoeksteen in het duurzaam oplossen van de datalek problematiek. Het datalek iDMS is binnen de mogelijkheden van dit verouderde systeem gedicht, ook wat betreft de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Voor de AP is het werken aan de Informatietransitie cruciaal voor een duurzame, toekomstbestendige informatiehuishouding.

In toenemende mate wordt het verantwoord en beheerst gebruiken van data een cruciaal onderdeel in het functioneren van de provincie in het middenbestuur. Meer dan ooit heeft de provincie de mogelijkheid om zich op dit punt als 'spin in het web' te positioneren en haar maatschappelijke rol vorm en inhoud te geven. De Informatietransitie legt hier een belangrijke basis, zowel op het gebied van technologie en processen als in het ontwikkelen van het bewustzijn van de medewerkers op het gebied van het datagedreven werken.

De Informatietransitie betreft voor een flink deel (zo'n tweederde) het wegwerken van achterstallig onderhoud op alle relevante aspecten (beleid, processen, technologie, medewerkers). Er is nu meer aandacht voor onze informatiehuishouding dan in het verleden. Met het uitvoeren van de Informatietransitie worden alle relevante aspecten opnieuw opgezet en ingevuld. In samenhang met de doorontwikkeling van de I&A organisatie.

Op dit moment werken we met collega's aan de verbetering in de omgang met informatie en data. Met deze ontwikkelingen worden nog meer digitale kennis en vaardigheden van de werknemers gevraagd. In de implementatie van de nieuwe samenwerkingsomgevingen en het datagedreven werken wordt daarom een gevarieerd aanbod aan trainingen en opleidingen aangeboden. Ook worden met diverse instrumenten het databewustzijn en de -volwassenheid gestimuleerd.

Bereikte resultaten 2025

In 2025 is na de voorbereiding en het bouwen aan het fundament de eerste stap gezet richting de implementatie. De resultaten van het programma zijn daarmee ook meer zichtbaar geworden:

- Na de zomer zijn de eerste P-teams overgestapt op nieuwe M365 werkomgevingen. De ervaringen in het gebruik zijn positief. De overstap voor de eerste O-teams is in de afrondende fase van voorbereiding.
- Naast inhoudelijke uitleg en instructie worden teams hierbij ook ondersteund met een serious game die voor de komende twee jaar op de tweede etage is neergezet. Gedrag van teams wordt hiermee meetbaar ondersteund en gemonitord, om de nieuwe werkwijzen zo effectief mogelijk

te implementeren. De eerste pilotteams hebben enthousiast gebruik gemaakt van de serious game. Met deze eerste resultaten wordt de aanpak verder fijn geslepen voor grootschalige inzet in 2026.

- Er is een uitgebreide schouw uitgevoerd op een eerste aantal belangrijke applicaties waarbij is gekeken naar mate van compliancy met de archiefwet, WOO en AVG. De ervaring wordt gebruikt om de vervolgaanpak van de schouw in vorm van een 'quick scan' voor de andere applicaties uit te gaan voeren.
- De werkwijze van databoord en dataoffice, voor een samenhangende en eenduidige sturing om het datagericht werken binnen de provincie naar een hoger niveau te brengen, is na een eerste jaar proefdraaien vastgelegd. Deze werkwijze wordt op korte termijn in besluitvorming gebracht.
- Voor eenduidig datagericht werken is het Gegevenswoordenboek (eenduidige definities) opgesteld, en is het ontwerp voor het Dataplatform (eenduidige opslagplaats) en het Dataplein (eenduidige vindplaats) gemaakt. Deze worden in 2026 geïmplementeerd.
- Vanuit het programma is (noodgedwongen) ook een grote bijdrage geleverd aan het dichten van het datalek iDMS.

De les van 2025 is dat de businessimplementatie van het programma trager op gang is gekomen dan we verwacht en gewenst hadden. In hoofdlijn doordat de gehele organisatie in een ontwikkelfase zit. Daar hebben we bij het programmaplan 2026 rekening mee gehouden. Waarbij nog steeds het beeld is dat de hoofdonderdelen van de Informatietransitie binnen tijd en budget wordt afgerond.

Zichtbare resultaten 2026

In 2026 staat de businessimplementatie centraal:

- Alle Professionele Teams (P-teams) hebben een plek (een 'site') in de nieuwe M365-samenwerkingsomgeving, van waaruit de ontwikkeling van het team vorm kan krijgen.
- Zo'n 1000 collega's die met elkaar samenwerken in Opgaveteams hebben daarvoor een passende omgeving in de nieuwe samenwerkingsomgeving. Cruciaal is dat deze omgeving is afgestemd op hun professionele functionele behoefte. Daarbij is deze omgeving zodanig ontworpen en ingericht dat 'by default en by design' wordt voldaan aan de wettelijke eisen op het gebied van archivering, openbaarheid, privacy en security.
- Onderdeel van de businessimplementatie in de Opgaveteams is de schoningsstraat voor bestaande documenten. Daarmee wordt de vervuilde inhoud van bestaande samenwerkingsplatformen opgeruimd.
- Datagedreven werken staat of valt met de toegankelijkheid en de kwaliteit van de gebruikte data. Daartoe continueren we de implementatie van het dataplatform (eenduidige data opslagplaats) en het dataplein (centrale data vindplaats). Eind 2026 zijn 8 (van de 45) datadomeinen geordend met kwalitatief goed bruikbare datasets.
- Een eerste fase van het 'digitaal rijbewijs' wordt geïntroduceerd. Dit is het profiel aan kennis, vaardigheden en gedrag waaraan een medewerker van de provincie Zuid-Holland (PZH) minimaal voor zijn/haar rol moet (gaan) voldoen. Naast basiskennis en vaardigheden zullen er voor specifieke rollen ook specifieke eisen gesteld worden. Het digitaal rijbewijs wordt in samenwerking met HR ontwikkeld. De PZH-medewerker 'van morgen' is bij werving al digitaal vaardig.

Bij het vorige programmaplan heeft op uw verzoek in juni 2025 een technische sessie plaatsgevonden. Vanzelfsprekend kan ook bij dit programmaplan een technische sessie worden georganiseerd met een nadere toelichting op het programma, het programmaplan en de stand van zaken.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

- Programmaplan 2026 Informatietransitie (2023-2028)